

परित्यागो ज्ञानाप्यै तस्य साधनम् BrĀraUBhVā. iii. 5. 141; ii. 4. 454.

अज्ञातात्मवादिन् (ajñātātma-vādīn) *adj.* who maintains that the Self is non-cognizable येषां तान् प्रति चोद्यं स्यात् त्वज्ञातात्मवादिनाम् BrĀraUBhVā. i. 4. 420.

अज्ञातात्मस्थिति (ajñātātma-sthiti) *adj.* who has not known one's own position अज्ञातात्मस्थितेररातेर्न शस्त्रपातादन्यत्र प्रायश्चेतनम् YaśasCam. i. 561. 2.

अज्ञातात्मस्वरूप (ajñātātma-svarūpa) *adj.* who has not known the real nature of the Self अज्ञातात्मस्वरूपः...अहं कर्तेति मन्यते GitāBh.(Rā.) 202. 2 (on 3. 27)

अज्ञातादि (ajñātādi) *adj.* **i** unspecified and other (meanings) अज्ञाताद्यर्थविवक्षायामुपासिकमित्यत्राकञ् न भवति Nyās. i. 85. 9 (on i. 1. 41); i. 76. 12 (on i. 1. 29); Pradi. ii. 548B. 25 (on ii. 4. 32); निःस्वकेति |... अज्ञातादौ कः LaSābdeSe. i. 379. 90; i. 213. 7; **ii** (signifying) unspecified and other (meanings) अज्ञातादिकनस्तु बहिरङ्गत्वात् प्रागेव खीप्रत्ययः सिध्यति Pradi. iv. 15B. 28 (on iv. 1. 1)

अज्ञातादियोग (ajñātādi-yoga) *m.* association with unspecified and other (meanings) विभक्त्यन्तस्य हि सतः पश्चादज्ञातादियोगो भवति PadMañ. on KāśiVr. on P. iv. 1. 1.

अज्ञाताद्यर्थ (ajñātādy-ārtha) *m.* meanings like unknown etc. अहं पितास्येति विगृह्य बहुव्रीहौ कृतेऽज्ञाताद्यर्थविवक्षायाम् Nyās. i. 76. 12 (on i. 1. 29); i. 85. 9 (on i. 1. 41); अज्ञाताद्यर्थे कः AbhinBhā. i. 10. 17 (on 1. 11); न ह्यन्यथा अज्ञाताद्यर्थविवक्तिर्भवति । अथवाज्ञाताद्यर्थविवक्षत्वाद्बहिरङ्गोऽकृच् Pradi. v. 338B. 25 (on vi. 4. 101); vi. 198. 11 (on vii. 3. 44); अज्ञाताद्यर्थगतिः प्रकरणाधीना...प्रकरणादिनैवाज्ञाताद्यर्थः प्रतिपत्स्यते PadMañ. on KāśiVr. on P. ii. 4. 32; काकचोश्च प्रयोजनमेकमज्ञाताद्यर्थेद्योतनं नाम PadMañ. on KāśiVr. on P. v. 3. 71; PrakriKau. i. 930. 2; Prasā. i. 142. 16; कप्रत्ययस्याज्ञाताद्यर्थविशिष्टत्वाच्च विधानेन LaSābdeSe. i. 213. 7; अज्ञाताद्यर्थे के दत्तशब्दस्य लोपः Prasā. i. 929. 19.

अज्ञाताधिगम (ajñātādhi-gama) *m.* knowledge of the unknown अज्ञाताधिगमं कुर्वन्मानं स्यात् सर्ववादिनाम् BrĀraUBhVā. i. 2. 24.

अज्ञाताधिष्ठानकार्य (ajñātādhiṣṭhāna-kārya) *n.* effect with unknown substratum अध्यारोपितस्य अज्ञाताधिष्ठानकार्यस्य तदतिरिक्तस्वरूपाभावात् TarkSam.(Ā.) 134. 12.

अज्ञाताध्यापक (ajñātādhyāpaka) *m.* superior teacher मलोपश्च वक्तव्यः । दारुणाध्यापकः । अज्ञाताध्यापकः SiddhāKau. 662B. 13.

अज्ञाताध्वपरिश्रम (ajñātādhvapariśrama) *adj.* who has not felt fatigue of journey अहं गृहमागच्छमज्ञाताध्वपरिश्रमः KathāSāSāg. i. 4. 89.

अज्ञातानन्दतत्त्व (ajñātānandatattva) *adj.* who has not known the true nature of bliss अज्ञातानन्दतत्त्वानामनुमानमिदं भवेत् TaiUBhVā. 127. 13 (2)

अज्ञातानुपलब्धि (ajñātānupalabdhi) *f.* non-perception which itself is not known (by any other means of knowledge like words etc.) अज्ञातानुपलब्धिजन्ये साक्षात्कारः NyāyKuA. ii(1). 231. 8; अज्ञातानुपलब्धीन्द्रियकरणभेदात् फलभेद इहापि TattvCin. i. 682. 3; i. 689. 1; SarvaDaKau. 99. 1.

अज्ञातान्योन्यनिश्चय (ajñātānyonyaniścaya) *adj.* who have not known each other's decision or intention राज्ञः स्थैर्येण चारयः । ऐच्छन् पलायितुं भीता अज्ञातान्योन्यनिश्चयाः RājTa.(Ka.) 8. 801; RājTa.(S'ri.) 4. 214.

अज्ञातान्वय (ajñātānvaya) *m.* unknown lineage अज्ञातान्वयजा... स्याज्या ... कन्या विवाहे PañcSā. 4. 6; *adj.* whose concomitance is not known इत्यज्ञातान्वयेऽस्मिन् कथमिव सुशकः स्यादभावो नियन्तुम् TattvMu. 4. 53.

अज्ञातापचयक्रमम् (ajñātāpacayakramam) *adv.* in such a way that the gradualness of reduction is unknown अज्ञातापचयक्रमं द्विजवरैरास्वाद्यमाने रसे...जम्बूतरोद्गाक्षं फलम् YātrāPra. 5. 128.

अज्ञाताभाव (ajñātābhāva) *m.* **i** non-existence of the unknown अज्ञानाभावेऽज्ञाताभावात् ज्ञानस्याप्यभावप्रसङ्गात् IṣṭaSi. 64. 21; **ii** non-existence which is unknown अज्ञाताभावस्य मिथ्यात्वघटकत्वं स्वीकृत्य LaCandr. 134. 11.

अज्ञाताभिव्यक्ति (ajñātābhivyakti) *f.* manifestation of the unknown योगिनामज्ञातकारणत्वादिग्रहेऽज्ञाताभिव्यक्त्यर्थं प्रवृत्तौ वा साक्ष्येव शरणम् GuruCandr. ii. 97. 13.

अज्ञातारस (ajñātāras) *n.* sore of unknown nature अज्ञातारसः शान्त्युदकेन संप्रोक्ष्य ... औषधीभिर्धूपयति KauśiSū. 31. 21.

अज्ञातार्थ (ajñātārtha) *adj.* **i** which includes in it unknown things दद्यात्-संवत्सरम्...अज्ञातार्थे च वस्तुनि KātySm. 157; **ii** the meaning of which is not known यद्यप्यविवक्षितवाच्ये शब्द एव व्यञ्जकस्तथाप्यर्थस्य सहकारिता

न दृश्यति । अन्यथाज्ञातार्थोऽपि शब्दस्तद्व्यञ्जकः स्यात् VyaktiVi. 19. 20; प्राश्रिक-प्रतिवादिष्वन्यतमेनाप्यज्ञातार्थं वचनमविज्ञातार्थम् NyāyPari. 196. 2; **m.** **i** unknown object or thing मानाभेदाच्च मेयस्य नाज्ञातार्थः प्रसिध्यति BrĀraUBhVā. i. 2. 23; भूतार्थस्य अज्ञातार्थस्य इव तथा (स्मृत्या) ज्ञापनात् TarkSam.(Ā.) 84. 24; अर्थेऽनुपलब्धे तत्प्रमाणमिति जैमिन्युक्तेरज्ञातार्थ एव श्रुतित्वात्पर्योक्तेः LaCandr. 330. 30; वामकेश्वरतन्त्रेऽस्मिन्नज्ञातार्थस्त्वनेकशः NityāSōda. 6. 1; अनेकशोऽद्याप्यज्ञातार्थाः सन्ति SetuBa. 178. 9; **ii** unknown reality (i. e. the *ātman*) स्वानुभूत्यनुरोधेन योऽज्ञातार्थः पुरोदितः BrĀraUBhVā. i. 4. 495; प्रमित्त्यायां य आभाति स्वयं मातृप्रमाणयोः । स्वमहिम्ना च यस्सिद्धः सोऽज्ञातार्थोऽवसीयताम् NaiskaSi. 114. 6; **iii** the sense 'unknown' अज्ञातार्थे कप्रत्ययः LalitāSāBh. 203. 29 (on 242); सङ्केतकमित्यज्ञातार्थे कप्रत्ययः SetuBa. 224. 4; ततष्ट्याप्यज्ञातार्थे कः LaSābdeSe. i. 377. 15.

अज्ञातार्थत्व (ajñātārtha-tva) *n.* the state of being one who has not known the meaning (of the Veda) श्रोतुरज्ञातार्थत्वाच्चेति चेत् S'rutaPra. iA. 36. 21 (on i. 1. 1)

अज्ञातार्थक (ajñātārtha-ka) *adj.* **i** having the sense 'unknown' त्रिषु कप्रत्ययस्त्वज्ञातार्थकः SetuBa. 184. 23; **ii** the meaning of which is not known सर्वत्र हि अज्ञातार्थकं सन्दिग्धार्थकं वा पदं प्रसिद्धपदसामानाधिकरण्येन निर्णयते MimāKau. i. 168. 5 (on i. 4. 2); अत एवाज्ञातार्थकेष्विदमेकं पदमिति ज्ञानेषु चैत्रगवयनलादिपदेषु श्रुतेषु क एतदर्थ इति प्रश्ने VaiyāBhū. 126. 17 (on 26)

अज्ञातार्थकत्व (ajñātārthaka-tva) *n.* the state of having the meaning 'unknown' यत्किंचिदित्यस्याज्ञातार्थकत्वोपपत्तेर्नात्र वीप्सानिश्चयः VidhiRa. 9 (76. 3); MimāKau. i. 168. 12 (on i. 4. 2)

अज्ञातार्थक्रिय (ajñātārthakriya) *adj.* who has not been aware of the purposeful activity अज्ञातार्थक्रिये ज्ञातार्थक्रिये च एष क्रमेण विकल्पयोगः ParāTri.(comm.) 249. 9.

अज्ञातार्थज्ञापक (ajñātārtha-jñāpaka) *adj.* which makes known a thing which was (previously) unknown अज्ञातार्थज्ञापकं प्रमाणम् TarkSam.(Ā.) 85. 9; ArthSam. 28. 3.

अज्ञातार्थज्ञापकत्व (ajñātārthajñāpaka-tva) *n.* शास्त्रं तु अनृत्यं प्रमाणम् अतद्धर्माध्यारोपणमात्रनिवर्तकत्वेन प्रमाणत्वमात्मनः प्रतिपद्यते न तु अज्ञातार्थज्ञापकत्वेन GitāBh.(Sān.) 31. 9 (on 2. 18); स्मृतेरपि प्रमाणेऽन्तर्भावात् अज्ञातार्थज्ञापकत्वाविशेषात् TarkSam.(Ā.) 84. 24; अज्ञातार्थज्ञापकत्वेन प्रामाण्यमुररीकृतम् LalitāTriBh. 275. 1 (on 10); न चेह प्रत्यक्षादिप्रामाण्यस्य बाधाभावाधीनसिद्धिकत्वदोषः अज्ञातार्थज्ञापकत्वलक्षणस्य प्रामाण्यस्य भ्रान्त्यादिष्वप्रवृत्तेः SarvaMaSān. 29. 6.

अज्ञातार्थपरिच्छेद (ajñātārtha-pariccheda) *m.* determination of an object not known (previously) प्रामाण्यं नाम ज्ञानाश्रया अज्ञातार्थपरिच्छेदशक्तिः PrakaVi. 529. 20.

अज्ञातार्थप्रकाश (ajñātārtha-prakāśa) *m.* revelation of an object not (already) known अज्ञातार्थप्रकाशो वा स्वरूपाधिगतेः परम् । प्राप्तं सामान्य-विज्ञानम् PramāVār. 2. 5.

अज्ञातार्थप्रकाशन (ajñātārtha-prakāśana) *n.* making known an object not (already) known न चाप्रमाणं तज्ज्ञानमज्ञातार्थप्रकाशनात् TattvSam. 1542.

अज्ञातार्थप्रतिभास (ajñātārtha-pratibhāsa) *n.* cognition of an object not (already) known तत्र सम्यगनुभवशब्देन किं सत्यार्थप्रतिभासो विवक्षितः, उताज्ञातार्थप्रतिभासः PrakaVi. 562. 12.

अज्ञातार्थबोधकत्व (ajñātārthabodhaka-tva) *n.* the state of making known an object which is not (already) known तर्हि मद्वाक्यमपि ते मानम्, अज्ञातार्थबोधकत्वादक्षजवत् IṣṭaSi. 345. 3.

अज्ञातार्थबोधन (ajñātārtha-bodhana) *n.* act of making known an object not (already) known श्रुतिरज्ञातार्थबोधनपरा VedāntKa. 332. 13 (on ii. 4. 6)

अज्ञातार्थबोधिन् (ajñātārthabodh-in) *adj.* which makes known the object not (already) known अतत्परः शब्दो नाज्ञातार्थबोधीति मते VedāntKa. 185. 21 (on i. 3. 34)

अज्ञातार्थसंबन्धक (ajñātārthasambandha-ka) *adj.* whose relation with (its) meaning is not known अज्ञातार्थसंबन्धकपदघटितवाक्येन तदसंभवात् BhāṭṭCin. i. 130. 22 (on i. 1. 5)

अज्ञातार्थसिद्धि (ajñātārtha-siddhi) *f.* establishment (i. e. cognition) of the object not (already) known यस्मान्मानादज्ञातार्थसिद्धिरिष्यते IṣṭaSi. 198. 20; अज्ञातार्थसिद्धयर्थं वृत्त्यतिरिक्तज्ञानस्यावश्यमभ्युपेयत्वात् AdvaiSi. 468. 13.

अज्ञातार्थाधिगति (ajñātārthādhigati) *f.* knowledge of the (previously) unknown object वर्णस्वरादिक्रमवद्वाक्यरूपानुरञ्जितम् । अज्ञातार्थाधिगतौ तु ज्ञानं